

Vergaderjaar 2016–2017

32 317

JBZ-Raad

Nr. 463

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 maart 2017

Nederland heeft tijdens de jaarlijkse bilaterale gesprekken met Frontex de Nederlandse inzet voor de activiteiten van het agentschap in 2017 vastgesteld. In deze brief informeer ik u mede namens de Ministers van Buitenlandse Zaken, Defensie en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over de Nederlandse inzet van personeel en materieel.

Inleiding

Nadat onder het Nederlandse voorzitterschap van de Raad van de EU een akkoord is bereikt over de verordening betreffende de Europese grens- en kustwacht (EGKW), is eind 2016 het nieuwe Europese Grens- en Kustwacht agentschap (Frontex) gelanceerd. De nieuwe verordening heeft het mandaat van Frontex op een aantal punten versterkt en uitgebreid zodat het agentschap effectiever kan optreden aan de buitengrenzen. Zo zijn nieuwe technische en personele *Rapid Reaction pools* opgericht waar lidstaten verplicht capaciteit voor moeten leveren die Frontex kan inzetten in geval van uitzonderlijke druk aan de buitengrenzen. Tevens is de terugkeertaak van Frontex uitgebreid en kreeg het agentschap meer mogelijkheden om met derde landen samen te werken, ook op hun grondgebied. Daarnaast is de samenwerking op het gebied van kustwachttaken versterkt. Ook heeft Frontex de taak gekregen om middels kwetsbaarheidsanalyses eventuele tekortkomingen aan de buitengrenzen van lidstaten te identificeren en zo nodig maatregelen voor te stellen.

Nederlandse inzet in 2017

Effectieve ondersteuning door Frontex is voor een belangrijk deel afhankelijk van de hoeveelheid en kwaliteit van de capaciteit die lidstaten aan het agentschap beschikbaar stellen. Elk jaar doet Frontex een uitvraag bij lidstaten om personeel en materieel te leveren voor de reguliere Frontex-operaties zoals opgenomen in het jaarprogramma. In de bilaterale

gesprekken bepalen Frontex en de lidstaat in gezamenlijkheid de uiteindelijke materiële en de personele bijdrage aan deze operaties. Het personeel en materieel moeten voldoen aan specifieke Frontex-eisen. Ook worden er afspraken gemaakt over de periode en duur van de inzet.

In 2017 wordt de personele inzet aan de reguliere Frontex operaties met ongeveer dezelfde omvang – 45 fte's – als in 2016 voortgezet. Deze personele inzet bestaat uit grenswachters van de Koninklijke Marechaussee (KMar), personeel van de Dienst Vervoer en Ondersteuning (DV&O), personeel van de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND), Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) en de politie. Tevens stelt de IND als intermediair circa dertig tolken beschikbaar aan Frontex.

In 2017 draagt Nederland ook bij met materieel aan Frontex-operaties. Het betreft twee voertuigen van de KMar, een viertal bussen van DV&O en een snel KMar-vaartuig (RHIB). Afhankelijk van de beschikbare nationale capaciteit levert Nederland personeel en/of materieel voor de ad hoc uitvragen die Frontex in de loop van elk jaar kan doen. De Nederlandse inzet kan hierdoor in de loop van 2017 wijzigen.

Waar wordt Nederlandse capaciteit ingezet?

Op verzoek van Frontex zal de Nederlandse inzet zich vooral concentreren op de gezamenlijke buitengrenzen waar de druk van illegale migratie het grootst is, namelijk in Griekenland en Italië, maar ook in Hongarije en Bulgarije. Nederlandse experts worden voorts ingezet aan de landgrenzen in het oosten van de EU, zoals in Polen en op grensdoorlaatposten in belangrijke havens en luchthavens in lidstaten waar risico's bestaan op het gebied van illegale migratie.

Inzet van Border Security Team

Bovenop de reguliere inzet levert Nederland additionele capaciteit in de vorm van een Border Security Team (BST). Onder het mandaat van Frontex ondersteunt het BST sinds januari 2016 de Griekse autoriteiten in de *hotspot* op het eiland Chios. Het BST draagt bij aan het beheersen van de migrantenstroom door het uitvoeren van grenspatrouilles, en het registreren en identificeren van migranten. Het BST helpt de Griekse autoriteiten ook met het terugkeerproces van migranten en organiseert documententrainingen. Op verzoek van Frontex is de inzet van dit BST verlengd tot en met juni 2017. Tussen januari en maart 2017 bestaat het team uit circa 22 medewerkers van de KMar, de politie, de IND en de DT&V. Afhankelijk van de instroom en behoefte van Frontex kan dit aantal en de organisaties die de experts leveren in de loop van het jaar wijzigen.

Inzet in de terugkeerpools en de Rapid Reaction Pool

Nederland levert in 2017 ook capaciteit aan de nieuw ingestelde Frontex terugkeerpools en heeft capaciteit beschikbaar gesteld voor de zogenoemde *Rapid Reaction Pool*.

De terugkeerpool bestaat uit terugkeermonitors, -escorts en -experts. Zij hebben als taak het ondersteunen van lidstaten bij het organiseren van terugkeeroperaties, het inrichten van een terugkeerproces of het verkrijgen van reisdocumenten. Voor deze terugkeerpool stelt de DT&V vier experts beschikbaar, levert de KMar tien terugkeerescorts en stelt Inspectie VenJ acht experts beschikbaar als terugkeermonitors.

De *Rapid Reaction Pool* is een pool van 1500 grenswachters of andere experts die in geval van buitengewone druk aan de EU-buitengrenzen door Frontex kunnen worden opgeroepen om een lidstaat te onder-

steunen. Nederland draagt, zoals in de verordening voor de Europese Grens- en Kustwacht is vastgesteld, met maximaal 50 personen bij aan de pool van 1500. In Nederland zijn met uitvoeringorganisaties afspraken gemaakt over het beschikbaar stellen van capaciteit. Ongeveer de helft van het Nederlandse aandeel zal door de KMar worden geleverd en het overige deel door de politie, IND en DV&O. Het beschikbaar gestelde personeel wordt alleen door Frontex ingezet indien dat nodig is.

Financiering van inzet in het BST en de Rapid Reaction Pool

De operationele kosten voor de inzet van personeel en materieel worden grotendeels door Frontex vergoed. Kosten zoals salaris en buitenlandtoelages komen ten laste van de zendende lidstaten. Daarnaast kunnen er voor lidstaten (extra) kosten ontstaan bij de inzet/vervoer van materieel die ze zelf moet bekostigen.

Indien Frontex in de toekomst een beroep doet op de *Rapid Reaction Pool* waardoor Nederland experts moet inzetten aan de buitengrenzen, zal een aanzienlijk deel van deze kosten door Frontex worden vergoed. In het Budget Internationale Veiligheid (BIV) is jaarlijks EUR 1,8 miljoen gereserveerd voor een eventuele Nederlandse bijdrage aan de *Rapid Reaction Pool* van Frontex. Uitgaven voor Nederlandse bijdragen aan de *Rapid Reaction Pool* komen ten laste van deze reservering in het BIV. De additionele uitgaven voor het BST op Chios in de eerste helft van 2017 zijn geraamd op EUR 1 miljoen en komen ook ten laste van het BIV.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff